

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA

KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU

Broj: 46 0 P 087654 21 Gž

Novi Travnik, 15.09.2021. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija: Davor Kelava, kao predsjednik vijeća, Alma Islamović i Nijaz Krnjić, kao članovi vijeća, u pravnoj stvari tužitelja V.P. sin B. iz B., ..., zastupan po punomoćnicima Esmi Husejnbegović i Safetu Rustempašić, advokatima iz Zajedničke advokatske kancelarije u Bugojnu, protiv tužene M. M. rođene L.– J. kći M. iz B., ..., zastupana po punomoćniku Dragun Ivici, advokatu iz Bugojna, radi utvrđivanja prava vlasništva temeljem dosjelosti, vrijednost spora 500,00 KM, odlučujući po žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Bugojnu, broj: 46 0 P 087654 18 P od 10.03.2021. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 15.09.2021. godine, donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tužitelja se odbija kao neosnovana i potvrđuje presuda Općinskog suda u Bugojnu, broj: 46 0 P 087654 18 P od 10.03.2021. godine.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda odlučeno je kako slijedi:

„Odbija se tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

„Utvrdjuje se da je tužitelj V. P. sin B. iz B., stekao pravo vlasništva na dijelu parcela označenih kao k.č. br. 868/6 i k.č. br.867 obje iz zk.ul. br. 1366 k.o.... (po kat. operatu dio k.č. br. 868/6 i dio k.č. br. 867 obje iz posjedovnog lista br. 1109 k.o....) i to u površini od 2910 m² čija je granica u nalazu i mišljenju vještaka geodetske struke Duvnjak Emine označena tačkama A, B, C, D, E, F, G, H, koji nalaz i mišljenje sa skicom lica mjesta je sastavni dio ove presude.

Slijedom prednje utvrđenog kat. operat Općine Bugojno će u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti presude izvršiti promjenu upisa u posjedovnom listu broj 1109 k.o. ..., tako što će od parcela označenih kao k.č. br. 868/6 i k.č. br. 867 k.o. ...odcijepiti površinu od 2910 m², formirati novu parcelu označenu kao k.č. br. 868/8 k.o. ...i na toj parceli upisati tužitelja kao posjednika sa 1/1 dijela, a što je tužena dužna priznati i trpjeti.

Zemljišnoknjižni ured Općinskog suda u Bugojnu će u istom roku izvršiti promjene u zemljišnim knjigama tako što će od parcela označenih kao k.č. br. 868/6 i k.č. br. 867, obje iz zk. ul. br.1366 k.o. ...odcijepiti površinu od 2910 m² i formirati parcelu označenu kao k.č. br. 868/8 k.o...., te istu potom upisati kao vlasništvo tužitelja sa 1/1 dijela, a što je tužena dužna priznati i trpjeti.“

Obavezuje se tužitelj da tuženoj nadoknadi troškove postupka u iznosu od 1.140.00 KM u roku 30 dana.”

Protiv navedene presude tužitelj zastupan po punomoćnicima je blagovremeno izjavio žalbu kojom pobija istu u cijelosti iz svih razloga propisanih u članu 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku s prijedlogom drugostepenom sudu da uvaži žalbu, ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak ili preinači istu tako što će usvojiti tužbeni zahtjev u cijelosti uz naknadu troškova prvostepenog i žalbenog postupka. U obrazloženju žalbe se navodi da je tužitelj podnio tužbu radi utvrđivanja prava vlasništva temeljem dosjelnosti, što je označio kao pravni osnov tužbe i u tom pravcu opredijelio i postavio tužbeni zahtjev. Međutim, nakon podnošenja tužbe tužitelj je preinačio tužbeni zahtjev na način da odlučivanje suda po postavljenom tužbenom zahtjevu nije vezao za pravni osnov nego je isti postavio kao utvrđujući u dijelu u kojem traži da se utvrdi da je tužitelj vlasnik predmetne nekretnine bez bližeg označavanja pravnog osnova sticanja. U nastavku pripremnog ročišta održanog istog dana, a o kojem zahtjevu sud uopće nije procesnim rješenjem odlučio o dopuštenosti preinačenja tužbenog zahtjeva, niti je tuženom dao mogućnost da se izjasni o zahtjevu za preinaku tužbenog zahtjeva. Ovi žalbeni razlozi su bitni iz razloga što iz pobijane presude proističe da sud predmetni pravni spor kvalifikuje samo primjenom odredbe člana 58. stav 2. Zakona o stvarnim pravima. Tačno je da sud nije vezan pravnim osnovom tužbe, međutim isti vezan postavljenom tužbenom zahtjevu pa je imao ispitati i druge norme materijalnog prava koje eventualno ispunjavaju uslov da se po istim tužitelju prizna pravo vlasništva. Ovo se posebno odnosi na činjenicu da tužitelj svoje pravo vlasništva izvodi iz pisanog testamenta što je legitiman pravni osnov sticanja prava vlasništva nasljeđivanjem, u što se prvostepeni sud uopće nije upuštao. Također, sud u ovoj pravnoj stvari nije utvrđivao stvarnu volju ugovarača, prednika parničnih stranaka kada su vršili zamjenu, niti je provedene dokaze cijenio u tom smislu, nego je osnovanost odnosno neosnovanost tužbenog zahtjeva cijenio prvenstveno sa stanovišta sadržaja sprovedenih materijalnih dokaza. Pri tome se prije svega misli na sadržaj oporuke pred svjedocima koju je sačinio punomoćnik tužene advokat Ivica Dragun od 04.09.2004. godine, kao i na sadržaj ugovora o diobi nekretnina obrađenog kod notara Jasminke Mahmutbegović iz Bugojna, pod poslovnim brojem OPU-IP:236/2012. S tim u vezi tužitelj je prigovorio i zastupanju tužene po iskazanom punomoćniku, a što sud nije prihvatio i što je za tužiteljsku stranu sporno. Naime, punomoćnik tužene prilikom sastavljanja predmetne oporuke uopće nije ispitao stvarnu volju oporučiteljice, niti je utvrđivao relevantne činjenice, a to je činjenica da je oporučiteljica predmetnom oporukom raspolagala imovinom koja nije njena, dok je s druge strane propustila da u oporuku uvede vanknjižno vlasništvo na predmetnoj nekretnini, na koji način je tužitelj očigledno oštećen, odnosno otežan u dokazivanju svog tužbenog zahtjeva. U tom smislu tužitelj smatra da je sud povrijedio odredbe Zakona o parničnom postupku u dijelu koji se tiču sposobnosti punomoćnika za zastupanje stranke u postupku. Sud je očigledno povrijedio i odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku jer da je pravilno cijenio sprovedene dokaze pravilno bi utvrdio presudne činjenice na osnovu kojih bi potom donio pravilnu i zakonitu odluku. Na navedeni način sud bi utvrdio da je ostaviteljica F. M., iz čijeg prava tužitelj izvodi svoje pravo, bila neuka stranka, da se zbog toga i obratila stručnom licu za pravnu pomoć te da je upravo iz tih razloga propustila da u oporuci navede da za slučaj smrti

raspoláže i nekretninom koja je u tom momentu bila njeno vanknjižno vlasništvo. Zapravo cjelokupan ovaj postupak je postupak po tužbi radi utvrđivanja vanknjižnog vlasništva na predmetnoj nekretnini, koje vlasništvo zbog propusta pravnog prednika oporučiteljice, pokojnog M. M., za njegovog života nije i uknjiženo na propisani način. Analizom svih izvedenih dokaza iskaza saslušanih svjedoka, parničnih stranaka vještaka geodetske struke, provedenih materijalnih dokaza kao tragova nađenih prilikom vršenja uviđaja na lice mjesta utvrđuje se zaista kako su pokojni Marko i F. M. još početkom 80 tih godina prošlog vijeka dogovorili i realizovali usmenu zamjenu nekretnina, koja potom nikada nije provedena u evidencijama nekretnina. Tako je prilikom vršenja uviđaja na lice mjesta na ročištu održanom dana 09.09.2020. godine konstatovao da se na licu mjesta nalaze međašne oznake koje je i vještak geodetske struke prikazao na skici lica mjesta, ali i u tekstualnom dijelu nalaza te na osnovu tih međaša vještak i definisao predmetni posjed odnosno prijedlog cijepanja, a kako nesporno i proističe iz iskaza vještaka sa ročišta održanog dana 17.12.2020. godine. Također i tužena je prilikom iskaza potvrdila da joj je poznato da u dnu predmetne parcele postoji veliki kamen iako joj nije poznato njegovo značenje. Dakle, sve su ovo činjenice koje sud uopće nije utvrđivao odnosno sve ono što je relevantno kod vanknjižnog prava vlasništva je propustio da utvrdi te je naprotiv utvrđivao sve one činjenice koje se vežu za uknjiženog pravo vlasništva odnosno ko je upisan, kada, po kojem osnovu, kada su vršena i cijepanja i tako dalje. Nadalje, prilikom vršenja uviđaja na predmetnom posjedu zatečeni su zasadi povrća za koje tužena nesumnjivo iskazala da ne pripadaju njoj, a tužitelj je tvrdio da je iste zasadio, što je itekako relevantna činjenica posebno kod sticanja prava vlasništva temeljem dosjelogosti, gdje je bitan element savjesnosti, kontinuitet i dužina trajanja posjeda. Također, za prvostepeni sud nije relevantan niti dokaz u vidu rješenja Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 072664 16 P koje je rješenje je potvrđeno rješenjem Kantonalnog suda u Novom Travniku od 30.01.2018. godine, a za koju odluku žalitelj cijeni da je relevantna u ovom postupku. Sud nije na pravilan način cijenio iskaze saslušanih svjedoka, a naročito svjedokinje M. Š., sestre supruge tužitelja, jer da jeste utvrdio bi drugačije činjenično stanje, a to je da je zamjena nekretnina već bila izvršena 86. godine, da se tužena udala za pokojnog supruga 1984. godine kada su na predmetnom posjedu već postojali zasadi šljive, koje je i posjekla mnogo godina kasnije dakle jasno proizilazi da je zamjena izvršena prije 1984. godine, odnosno prije dolaska tužene u porodici M. Nadalje, po ocjeni žalitelja prvostepeni sud se pogrešno poziva i na vršena cijepanja nad predmetnoj parceli nakon izvršene zamjene navodeći to kao razlog za odbijanje tužbenog zahtjeva, međutim navedenim cijepanjem je samo definisan odnos na predmetnom posjedu u pogledu supruge tužitelja Z. P. na način da je nakon izvršenih cijepanja na Z. preneseno ono što i danas koristi, a to je k.č. broj 868/1 k.o. ...dok je bratu supruge tužitelja, Zdravka M. prenesene predmetne k.č. broj 867 i k.č. broj 868/6 k.o..... Ovo sve iz razloga jer je predmetna parcela ranije imala mnogo veću površinu od one koju je M. M. dobio je u zamjeni (cca. 3000 m²). U tom smislu se iz iskaza saslušanih svjedoka M. Š. i Z. P. može zaključiti da je njihov otac F. prilikom zamjene predmetnog posjeda za nekretninu koja se nalazi uz nekadašnju porodičnu kuću koja svjedokinja koja je označena kao k.č. broj 1524/1 k.o.... (parcela zvana „Strana“, Oranica/njiva VI u površini od 2.070 m²) sa M. M. zapravo dao znatnu veću površinu predmetne parcele (2.910 m²) za zamijenjenu parcelu koja ima površinu 2.070 m². Kolika je površina definisanog predmetnog posjeda se vidi iz nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke Emine Duvnjak, dok površina nekretnine date u zamjeni se utvrđuje iz nalaza i mišljenja vještaka geodetske struke Ferhata Milanović iz spisa broj 46 0 P 069395

16 P, odnosno dopuna istog nalaza, a koji dokaz je tužitelj predložio još u tužbi. Kada se ove činjenice dovedu u vezi sa iskazima navedenih svjedoka, a koje činjenice sud uopće nije cijenio, se može zaključiti da je predmetna parcela bila predmet zamjene, da je na istoj bila upisana pokojna F. sa $\frac{1}{4}$ dijela, da pokojna F. nikada nije koristila tu nekretninu niti je kome davala na korištenje što upravo potvrđuje da je momentu udaje tužene za Z. M. 1984. godine predmetna zamjena već bila okončana i realizovana na terenu. Budući da je V. naslijedio F.M., to je umjesto Fanike upisan upravo tužitelj na navedenoj parceli označena kao k.č. broj 1524/4 k.o. ... a što se također utvrđuje iz nalaza vještaka Ferhata Milanović iz predmeta broj 46 0 P 069395 16 P. Prvostepeni sud je propustio da utvrdi kada je prednica tužiteljica F.M. preminula, što je osnov za ukidanje pobijane presude, pa je shodno naprijed izloženom predloženo donošenje odluke kao u uvodu ove žalbe.

Tužena zastupana po punomoćniku u odgovoru na žalbu je isto osporila u cijelosti kao neosnovanu s prijedlogom drugostepenom sudu da odbije žalbu tužitelja i potvrdi prvostepenu presudu.

Nakon što je ispitao presudu prvostepenog suda u onom dijelu u kome se žalbom pobija, u granicama razloga iz žalbe, kao i po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku („Sl. novine F BiH“ br. 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Iz predmetnog stanja spisa proizilazi da je tužitelj po punomoćniku podnio kod tog suda tužbu protiv tužene dana 26.12.2018. godine radi utvrđivanja prava vlasništva temeljem dosjelnosti, odnosno tužbeni zahtjev na način kako je to nakon sprovedenog vještačenja po vještaku geodetske struke precizirano u pismenom podnesku od 02.11.2020. godine.

Među parničnim strankama je sporno da li je tužitelj stekao pravo vlasništva na nekretnini označenoj kao k.č. broj 868/6 k.o...., na kojoj nekretnini se tužena vodi kao isključivi vlasnik i posjednik u zemljišnim knjigama i katastarskom operatu.

Na okolnosti identifikacije predmetne nekretnine sproveden je uviđaj na licu mjesta uz sudjelovanje vještaka geodetske struke Emine Duvnjak, stalnog sudskog vještaka koja je sudu dostavila nalaz u kojem je prikazala historijski pregled kretanja vlasništva i oblika predmetne parcele, i na temelju kojeg je sud utvrdio da je predmetna parcela 868/6 nastala od izvorne parcele 868 koja je u momentu uspostave novog premjera koji je za područje općine Bugojno stupio na snagu 01.01.1977. godine, bila označena kao posjed M. F. sina D., zajedno sa parcelom 867, a koji je punac tužitelja, odnosno svekar tužene. 1983. godine parcela 868 se cijepa i formirana je parcela 868/2 k.o...., koja se temeljem ugovora o poklonu upisuje na P. rođ. M. Z. sa $\frac{1}{1}$, a zatim na temelju novog ugovora o poklonu koji je zaključen između P. Z. i njenog supruga – tužitelja P. V. predmetna parcela se upisuje kao suvlasništvo V. i Z. sa po $\frac{1}{2}$ dijela. 2008. godine na temelju rješenja o nasljeđivanju na preostaloj parceli 868/1 i 867 k.o. ...iza umrlog M. F. upisuju se njegova supruga M. J. sa $\frac{1}{2}$ dijela, te njegov sin Z. sa $\frac{1}{3}$ dijela i kći P. Z. sa $\frac{1}{6}$ dijela, zatim 2008. godine izvršeno je cijepanje parcele 868/1 k.o. ...na k.č. 868/1, površine 4940 m² i k.č. 868/6 površine 3356 m², nakon toga 2009. godine je zaključen ugovor o poklonu između M. J. kao poklonodavca i M.Z. (suprug tužene) kao poklonoprimca, te se na temelju istog M.Z. upisuje na k.č. 868/1, 868/6 i 867 k.o. ... sa $\frac{5}{6}$ dijela. 2012. godine zaključen je ugovor o diobi između

supruga tužitelja P. Z. i njenog brata, supruga tužene, M. Z., na osnovu kojeg ugovora se M. Z. upisuje na k.č. 867, 868/6 sa 1/1 dijela, dok na parceli 868/1 se upisuje P. Z. sa 1/1 dijela. Poslije smrti M. Z. 2016. godine na temelju rješenja o nasljeđivanju na njegovim nekretninama upisuje se tužena kao posjednik sa 1/1 dijela. Vještak je shodno pokazivanju tužitelja u nalazu iskazala prijedlog cijepanja, obzirom da pokazano zemljište predstavlja dio parcele označene kao k.č. 868/6 i dio parcele 867 k.o. ..., gdje bi novoformirana parcela, koju tužitelj potražuje tužbenim zahtjevom, bila označena kao k.č. 868/8 ukupne površine 2910 m², dok bi tuženoj pripala parcela 868/6 površine 470 m² i parcela 867 površine 1160 m².

Imajući u vidu naprijed navedeno, kao i ostale materijalne dokaze (testament sačinjen po advokatu Ivici Dragun iz Bugojna od 04.09.2004. godine, posjedovni list broj 1109 k.o...., zk. ul. br.1366 k.o...., rješenje Općinskog suda u Bugojnu broj 46 0 P 072664 16 P od 08.09.2017. godine, rješenje Kantonalnog suda u Novom Travniku broj 46 0 P 072664 18 GŽ od 30.01.2018. godine, nalaz vještaka geodetske struke Milanović Ferhata u predmetu broj 46 0 P 063395 16 P i dopunu nalaza, ugovor o diobi nekretnina broj OPU-IP:236/2012, prvostepeni sud je cijeneći iskaz tužitelja koji je potvrđen iskazima saslušanih svjedoka našao da je isti u potpunosti oprečan navodima tužene, te provedenim materijalnim dokazima .

S tim u vezi prvostepeni sud je uvidom u testament koji je sačinila F. M. supruga M. dana 04.09.2004. godine utvrdio da opručiiteljica svu svoju pokretnu i nepokretnu imovinu ostavlja u naslijeđe tužitelju (iako su iste i dalje upisane na njenom suprugu M., što implicira pitanje da li je ikada dovršen ostavinski postupak iza M.), a u tački II Testamenta navedene su nepokretnosti koje sačinjavaju njenu nepokretnu imovinu, među kojima nema predmetne nepokretnosti, ali ima nepokretnost označena kao k.č. 1524/1 za koju tužitelj tvrdi da je bila predmetom usmene zamjene i koja je po toj zamjeni pripala pok. F. M. njegovom puncu. Zatim, uvidom u ugovor koji je sačinjen po notar u Jasminki Mamutbegović dana 28.04.2012. godine sud je utvrdio da izvršena dioba nekretnina između Z. P. i njenog brata Z. M. , kojim ugovorom je nepokretnost označena kao k.č. 868/6 (Kamen njiva 5. klase površine 3356 m²) pripala Z. M. Predmetnim ugovorom u čl. 3. ugovorne strane su garantovale da na nekretninama koje su predmet ugovora nema nikakvih tereta, niti su predmet nekog spora i da prema istim treća lica nemaju nikakvog potraživanja, te da je ugovor zaključen prema njihovoj pravoj i ozbiljnoj volji uz njihovu saglasnost, dobrovoljno i samoinicijativno, kao i da su svjesni svojih radnji i postupaka .Stoga je prvostepeni sud uzimajući u obzir predmetni ugovor, koji je zaključen saglasnom izjavom volja ugovornih strana, gdje je svaka od nepokretnosti pored oznake parcele označena i kroz površinu i poimenično je navedena mišljena da supruga tužitelja nije mogla da ne zna koje su nekretnine obuhvaćene predmetnim diobnim ugovorom i koje nekretnine su pripale njoj, a koje drugoj ugovornoj strani.

Nadalje, u obrazloženju pobijane presude prvostepeni sud iznosi razloge zbog kojih nije mogao prihvatiti kao vjerodostojne iskaze svjedoka u smislu izvršene zamjene nekretnina, a to je da su ti navodi u suprotnosti s navodima iz nalaza vještaka. Svjedoci govore o zamjeni koja je izvršena 80-ih godina prošlog stoljeća, a prema nalazu vještaka 2008. godine došlo je do cijepanja parcele označene kao k.č. 868/1 na k.č. 868/1 i k.č. 868/6 , kada J. M. (F. supruga)svoj suvlasnički dio u tim nepokretnostima poklanja M. Z., pa se postavlja logično pitanje koja je nepokretnost bila predmetom zamjene, jer se površina i oblik parcele 868/1 mijenjala između 80-tih

godina prošlog stoljeća i 2008 godine, a F, nasljednici svojim postupcima pokazuju da i dalje polažu prava na tim nepokretnostima. Iz iskaza svjedokinje Z, proizilazi da je M. M. umro nakon rata, a njegova supruga F, je nesporno bila živa 2004 godine, budući da je te godine sačinila testament, međutim niti je F., niti M., a niti njihovi pravni sljednici nisu učinili ništa da bi usmenu diobu, ukoliko je iste zaista bilo, proveli kroz registar nekretnina, već naprotiv godinama poslije nasljednici umrlog F. vrše cijepanje parcele 868/1 od koje nastaje sporna parcela i na kojoj se mijenjaju suvlasnički dijelovi što je supruzi tužitelja moralo biti poznato, budući da i predmetna parcela, zajedno s ostalim parcelama ulazi u diobnu masu kada 2012. godine shodno saglasnim izjavama volje, tužiteljeve supruge i pokojnog supruga tužene, ista postaje isključivo vlasništvo supruga tužene, koju zatim tužena nasljeđuje nakon njegove smrti 2015 godine.

U pogledu Rješenja kojim je utvrđeno da je tužena smetala tužitelja u posljednjem mirnom posjedu predmetne nepokretnosti, broj gornji, od 08.09.2017. godine, sud nalazi da isto kao takvo nije relevantan dokaz koji ukazuje na tužiteljevo pravo vlasništva na predmetnoj nekretnini, jer u tom postupku nije utvrđivano pravo na posjed, dužina trajanja tog posjeda, niti savjesnost posjeda, budući da te okolnosti nisu od utjecaja na postupak utvrđenja smetanja posjeda, ali zato jesu od utjecaja na postupak utvrđenja prava vlasništva. S tim u vezi prvostepeni sud primjećuje i obrazlaže da u obrazloženju rješenja kojim je utvrđeno smetanje posjeda, navedeno je da su svi saslušani svjedoci, među kojima je i svjedok Č., izjavili da je šljivik koristio tužitelj, ustvari njegova supruga Z., dok su tuženu samo jednom vidjeli kako uz dozvolu tužiteljevu bere šljive, dok u toku ovog postupka ovaj svjedok izjavljuje da tužena nikada nije ubirala šljive, da nikada nisu kosili travu, već je to činio samo V., slijedom čega zaključuje da iskaz navedenog svjedoka ne ukazuje da je V. nedvojbeno jedini koristio spornu nepokretnost i da tužena nije ubirala šljive s iste, kao i da prednik tužene nije kosio travu na spornoj nepokretnosti uzimajući u obzir da je svjedok M. Š. izjavila da je Z. kada je trebalo kositi i održavati njegove parcele, budući je on bio radno angažovan u H., za te poslove angažovao V. da ih obavi, pa je logično da je svjedok mogao vidjeti Vladu da kosi kako svoje parcele, tako i parcele koje su vlasništvo tužene, odnosno njenog supruga.

Sve naprijed navedeno, prvostepeni sud je razmatrao u okviru zakonski odredbi kako člana 58. stav 2. Zakona o stvarnim pravima kojim je propisano da samostalni posjednik nekretnine, čiji je posjed savjestan, stiče dosjelošću vlasništvo na nekretnini protekom dvadeset godina neprekidnog posjedovanja. Odredbom st.3.i 4. propisano je da vrijeme potrebno za dosjelošću počinje teći onoga dana kad je posjednik stupio u samostalni posjed stvari, a završava se istekom posljednjeg dana vremena potrebnog za dosjelošću, gdje se u vrijeme posjeda uračunava i vrijeme, za koje su prethodnici sadašnjega posjednika neprekidno posjedovali stvar kao zakoniti i savjesni samostalni posjednici, odnosno kao savjesni samostalni posjednici, a odredbom stava 6. propisano je da se smatra da je nasljednik savjesni posjednik od trenutka otvaranja nasljedstva i u slučaju kad je ostavilac bio nesavjestan posjednik, ako se ne dokaže da je znao ili morao znati da mu ne pripada pravo na posjed, tako i odredbe člana 126. Zakona o nasljeđivanju kojom je propisano da se smrću lica otvara njegovo nasljedje.

Slijedom navedenih zakonskih odredaba po nalaženju suda tužitelj je morao dokazati da je savjestan posjednik predmetne nepokretnosti dvadeset godina, u koje vrijeme se uračunava savjestan i zakonit posjed njegovih prednika, gdje je tužitelj dokazao da

je F.M. 2004. godine sačinila testament kojim mu u nasljeđe ostavlja svoje nepokretnosti iako nije upisana kao njihov vlasnik, kako to stoji u testamentu, među kojima nije sporna nepokretnost, ali nije dokazao kada je F. M. umrla, pa samim tim nije dokazao ni momenat otvaranja naslijeđa, odnosno momenat od kojeg postaje savjestan posjednik naslijeđenih nekretnina. Također, slijedom provedenog postupka nije dokazao da je F. bila savjestan i zakonit posjednik predmetne nepokretnosti, odnosno nije dokazao da je zaista postojao usmeni ugovor o zamjeni koji je realiziran između prednika parničnih stranaka, tačnije F. supruga M. i njegovog punca, a svekra tužene, F. M., tako da nije mogao dokazati niti savjesnost, kao niti zakonitost svoga posjeda na predmetnoj nepokretnosti kako to propisuju odredbe člana 58. Zakona o stvarnim pravima, zbog čega je prvostepeni sud odbio tužitelja s tužbenim zahtjevom te ga obavezao na naknadu troškova postupka shodno odredbama čl. 386. i 396. Zakona o parničnom postupku, te odredbama čl. 12 i 13. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata.

Prednja odluka prvostepenog suda je pravilna i zakonita.

Suprotno razlozima žalbe prvostepeni sud je raspravljajući u granicama postavljenog tužbenog zahtjeva donio pravilnu i zakonitu odluku kada je odbio tužbeni zahtjev tužitelja. Obzirom da je tuženoj data mogućnost, a što je i učinila tokom postupka, da se izjasni i u pogledu preciziranog tužbenog zahtjeva tužitelja, to žalitelj neosnovano prigovara da je sud propustivši procesnim rješenjem odlučiti o dopuštenosti preciziranog tužbenog zahtjeva (ispušteno određenje sticanja vlasništva temeljem dosjelogosti) onemogućio tuženu u raspravljanju, a ovo pogotovo što tužena i nema prigovara u tom pravcu. Imajući u vidu navedeno ovaj sud nalazi da nema povrede iz člana 5. Zakona o parničnom postupku, pa time ni osnova da s pozivom na ovu odredbu ukida prvostepenu presudu po prijedlogu tužitelja. Također, ni ovaj sud ne nalazi da punomoćnik tužene kao advokat koji je sačinio testament pred svjedocima i to oporučiteljice F. M., prednice parničnih stranaka, u navedenom svojstvu, čini da u predmetnom postupku postoji sukob interesa, jer postojanje testameta nije ni sporno, a niti u odnosu na sadržaj i tumačenje istog, obzirom da su u istom taksativno pobrojane nekretnine kao i to da je nakon sačinjavanja ovog testameta, u pogledu predmetne nekretnine pravnim poslom i to ugovorom o diobi koji je sačinjen od strane notara izvršen upis na prednika tužene, sada pokojnog Z.M., a potom na tuženu po rješenju o nasljeđivanju. Stoga, ovaj sud nije našao da postupanje advokata kao punomoćnika tužene u ovom postupku je bio otežan položaj tužitelja u smislu dokazivanja osnovanosti tužbenog zahtjeva, odnosno da se isto može podvesti pod zloupotrebu procesnih prava, odnosno da je isti postupio protivno odredbi člana 22. Zakona o advokaturi F BiH.

U vezi sa naprijed navedenim, neosnovano se prigovara da prvostepeni sud nije cijenio dokaze u smislu odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku pa time ni da je utvrdio sve relevantne činjenice u pogledu sticanja prava vlasništva, odnosno da je sud predmetni tužbeni zahtjev razmatrao samo u okviru odredbe člana 58. Zakona o stvarnim pravima.

Naime, kod naprijed navedenog historijskog pregleda vlasništva i oblika parcele, a kako se to detaljno iznosi u nalazu i mišljenju vještaka, i koji vještak je i po ocjeni ovog suda dao potpun, jasan i logičan nalaz i mišljenje i u skladu s pravilima struke i nauke, pa kade se isto dovede s drugim materijalnim dokazima i iskazima svjedoka i

stranaka i ocjenu istih, prednji zaključak suda u pogledu izvršene usmene zamjene nekretnina, a potom i nekretnina obuhvaćenih testamentom, se i po ocjeni ovog suda ne doima proizvoljnim. Dakle, shodno izloženom, a suprotno navodima žalitelja koji vrši selektivnu analizu dokaza, prvostepeni sud je raspravio pitanje stjecanja prava vlasništva temeljem pravnog posla tj. ugovora o zamjeni, kao i na temelju testamenta, pravilnom primjenom pravila o teretu dokazivanja, te pravilno zaključio da je pozivanje tužitelja na iste kao osnov za utvrđenja prava vlasništva na predmetnoj nekretnini neosnovan, pa tako i s pozivom na odredbu člana 58. stav 2. Zakona o stvarnim pravima.

Dakle, iz izvedenih dokaza ni ovaj sud ne može izvući drugačiji zaključak tj. da je u pogledu sporne nekretnine stvarno i izvršen usmeni ugovor o zamjeni i da je ista kao takva bila obuhvaćena predmetnim testamentom, pa kako je supruga tužitelja i prednik tužene tj. njen suprug Z. M., odnosno kao brat i sestra Ugovorom o diobi OPU-IP:236/2012 riješili pitanje vlasništva na naslijeđenim i poklonjenim nekretninama na kojima su bili suvlasnici, pa tako i u pogledu ove nekretnine, te kako isti nije pobijan od strane ugovornih strana u tom dijelu zbog eventualne zablude vezano za predmet ugovora, a niti je tužitelj dokazao da je ovim ugovorom o diobi njegova supruga raspolagala sa nekretninama u njegovom vlasništvu, pa kako je nakon toga tužena rješenjem o nasljeđivanju broj 46 0 O 062964 15 O, UPP-111/2015 na istoj upisana u zemljišnim knjigama sa dijelom 1/1, slijedom čega izneseni razlozi žalbe ne daju osnova za drugačiju odluku ni ovog suda.

Prema tome, kako je za ovakvu svoju odluku prvostepeni sud naveo potpuno jasne i uvjerljive razloge u obrazloženju svoje odluke i na način kako to propisuje odredba člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku, a koji razlozi nisu dovedeni u sumnju ni žalbom žalitelja, to se žalitelj radi nepotrebnog ponavljanja upućuje na potpuno činjenično i pravno obrazloženje prvostepenog suda koje u cijelosti prihvata i ovaj sud.

U pogledu ostalih razloga žalbe ovaj sud nalazi da isti nisu od uticaja na drugačiju odluku ovog suda, pa ih nije posebno ni obrazlagao u smislu člana 231. Zakona o parničnom postupku.

Stoga, kako nije bilo ni povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi kao drugostepeni po službenoj dužnosti, to je ovaj sud odlučio kao u izreci presude temeljem odredbe člana 226. Zakona o parničnom postupku

Predsjednik vijeća

Davor Kelava